

Ordinul nr. 145/2015 pentru aprobarea componentei și a atribuțiilor consiliului de etică ce funcționează în cadrul spitalelor

În vigoare de la 24 februarie 2015

Publicat în Monitorul Oficial, Partea I nr. 137 din 24 februarie 2015. Nu există modificări până la 15 iunie 2015.

Văzând Referatul de aprobare nr. 1.155/2015 al Compartimentului de integritate din cadrul Ministerului Sănătății,

având în vedere prevederile art. 185 alin. (1) și (2) din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

în temeiul art. 7 alin. (4) din Hotărârea Guvernului nr. 144/2010 privind organizarea și funcționarea Ministerului Sănătății, cu modificările și completările ulterioare,

ministrul   sănătății   emite   următorul   ordin:

ARTICOLUL

1

Definiții

În înțelesul prezentului ordin, termenii și expresiile de mai jos au următoarele semnificații:

a) vulnerabilitatea etică este reprezentantă de orice slăbiciune în modul de funcționare al unei unități sanitare, care poate determina sau favoriza apariția unui incident de etică;

b) riscul de apariție a unui incident etic reprezintă probabilitatea de apariție a unei amenințări ce vizează respectarea principiilor deontologice și morale la nivelul unității sanitare;

c) incidentul de etică reprezintă situația de potențială nerespectare a principiilor morale sau deontologice, identificată la nivelul sistemului de sănătate sau în administrația sistemului de sănătate;

d) mecanismul de feedback al pacientului reprezintă ansamblul de măsuri și de proceduri care au drept obiectiv creșterea gradului de încredere al pacienților în serviciile medicale oferite în cadrul spitalelor publice prin analiza feedbackului pacienților cu privire la calitatea serviciilor oferite, a gradului de respectare a drepturilor și obligațiilor atât de către pacienți, cât și de cadrele medico-sanitare. Mecanismul include și o componentă de gestionare a sesizărilor ce privesc incidente de etică petrecute în unitatea sanitară prin intermediul consiliului de etică;

e) consiliul de etică reprezintă forul de autoritate morală constituit în cadrul spitalelor publice, în vederea garantării punerii în valoare a principiilor morale sau deontologice în cadrul sistemului de sănătate;

f) speța reprezintă sesizarea cu caracter etic înregistrată în activitatea unui spital public. Speța poate viza și serviciile externalizate din cadrul unității sanitare;

g) avizul de etică reprezintă decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, formulată de membrii Consiliului de etică, referitoare la o speță sesizată în activitatea curentă a spitalului public. Avizul de etică are caracter obligatoriu, în baza deciziei asumate de managerul unității sanitare;

h) hotărârea reprezintă decizia bazată pe prevederile legale, pe principiile morale sau deontologice, pe analiza unor situații ori cazuri cu caracter similar sau pe experiența membrilor Consiliului de etică, formulată de către membri. Hotărârea are caracter general și rol preventiv sau de îmbunătățire a activității unității sanitare din perspectiva limitării și diminuării incidentelor de etică;

i) anuarul etic reprezintă compendiul avizelor etice și al hotărârilor consiliului de etică din cadrul unui spital public, care concentrează experiența unității sanitare respective în acest domeniu, experiență ce este utilizată în inițierea de activități cu rol de prevenție la nivelul unității respective¹;

¹ Acest compendiu nu cuprinde informații referitoare la date cu caracter personal.

j) anuar etic național reprezintă compendiul avizelor etice și al hotărârilor formulate pentru situații sau spețe similare și care concentrează experiența consiliilor de etică la nivel național, experiență ce este utilizată în inițierea de activități cu rol de prevenție la nivelul întregului sistem sanitar²;

² Acest compendiu nu cuprinde informații referitoare la date cu caracter personal.

k) asociațiile de pacienți eligibile pentru a fi implicate în cadrul consiliilor de etică sunt acele asociații ori fundații legal constituite care au ca scop apărarea drepturilor pacienților sau care au activitate în domeniul eticii și integrității în sistemul de sănătate, cu experiență dovedită de minimum 3 ani.

ARTICOLUL

2

Constituirea consiliilor de etică în cadrul spitalelor publice

(1) În cadrul unităților sanitare publice cu paturi cu statut de spital clinic, universitar și institut, consiliul de etică este format din 7 membri, cu următoarea reprezentare:

a) un reprezentant ales al corpului medical al spitalului, din personalul cu integrare clinică;

b) 2 reprezentanți aleși ai corpului medical al spitalului, altul decât personalul cu integrare clinică;

c) 2 reprezentanți aleși ai asistenților medicali din spital;

d) un consilier juridic sau un reprezentant al aparatului funcțional al spitalului cu studii superioare, desemnat de către managerul unității sanitare;

e) un reprezentant ales al asociațiilor de pacienți.

(2) Secretarul consiliului de etică este un angajat cu studii superioare al spitalului, desemnat prin decizie a managerului. Secretarul nu are drept de vot în cadrul ședințelor consiliului de etică.

(3) Membrii consiliului de etică beneficiază cu prioritate de instruire în domeniul eticii și integrității.

ARTICOLUL

3

Constituirea consiliilor de etică în cadrul unităților sanitare publice, altele decât cele cu statut de spital clinic, universitar și institut

(1) În cadrul unităților sanitare publice cu paturi, altele decât cele cu statut de spital clinic, universitar și institut, consiliul de etică este alcătuit din 7 membri, cu următoarea reprezentare:

- a) 3 reprezentanți aleși ai corpului medical al spitalului;
- b) 2 reprezentanți aleși ai asistenților medicali din spital;
- c) un consilier juridic sau un reprezentant al aparatului funcțional al spitalului cu studii superioare, desemnat de către managerul unității sanitare;
- d) un reprezentant ales al asociațiilor de pacienți.

(2) Excepție de la prevederile alin. (1) sunt unitățile sanitare cu personal medico-sanitar format din mai puțin de 20 de persoane, în cazul acestora consiliul de etică fiind alcătuit din 5 membri. Acesta are următoarea reprezentare:

- a) 2 reprezentanți aleși ai corpului medical al spitalului;
- b) un reprezentant ales al asistenților medicali din spital;
- c) un consilier juridic sau un reprezentant al aparatului funcțional al spitalului, cu studii superioare, desemnat de către managerul unității sanitare;
- d) un reprezentant ales al asociațiilor de pacienți.

(3) Secretarul consiliului de etică este un angajat cu studii superioare al spitalului, desemnat prin decizia managerului. Secretarul nu are drept de vot în cadrul ședințelor consiliului de etică.

(4) Membrii consiliului de etică beneficiază cu prioritate de instruire în domeniul eticii și integrității.

ARTICOLUL

4

Alegerea și desemnarea membrilor consiliului de etică

(1) Criteriile care stau la baza propunerilor și nominalizărilor membrilor consiliului de etică sunt:

- a) reputația morală;
- b) lipsa cazierului judiciar.

(2) Calitatea de membru în consiliul de etică este incompatibilă cu următoarele calități:

- a) din structura unității sanitare respective: manager al spitalului, director medical, director de îngrijiri sau asistent-șef al spitalului;
- b) din afara unității sanitare respective: angajați și/sau colaboratori ai companiilor producătoare sau distribuitoare de medicamente, materiale sanitare, echipamente

și dispozitive medicale; angajați sau colaboratori ai furnizorilor de servicii cu care spitalul se află în relație contractuală.

(3) Consiliul de etică este alcătuit din membri permanenți; pentru fiecare membru permanent și pentru secretar există câte un membru supleant.

(4) Managerul are responsabilitatea organizării procedurii de vot; votul este secret.

(5) Fiecare secție/departament/serviciu din cadrul spitalului propune o candidatură din rândul personalului medical, prin intermediul medicului-șef, precum și o candidatură din rândul personalului sanitar, prin intermediul asistentului-șef.

(6) Candidaturile individuale sunt, de asemenea, acceptate. Acestea se depun la registratura spitalului, în atenția managerului.

(7) Selecția și votul membrilor consiliului de etică provenind din cadrul personalului medico-sanitar al spitalului se realizează distinct, pentru fiecare categorie profesională. Astfel, atât personalul medical, cât și personalul sanitar, își desemnează reprezentanți proprii. În acest scop se utilizează formularele din anexa nr. 1.

(8) În urma derulării procedurii de vot, membri permanenți sunt desemnați candidații care au obținut cel mai mare număr de voturi. Candidații situați pe pozițiile imediat următoare dobândesc calitatea de membri supleanți.

(9) În cazul întrunirii unui număr egal de voturi se organizează un al doilea tur de scrutin la care participă aceștia, cu respectarea aceleiași proceduri de vot.

(10) Secretarul consiliului de etică și consilierul juridic sau reprezentantul aparatului funcțional al spitalului cu studii superioare, după caz, precum și supleantul acestuia sunt desemnați prin decizia managerului unității sanitare, înainte de ședința de constituire a consiliului de etică.

(11) În vederea desemnării reprezentanților asociațiilor de pacienți în cadrul consiliilor de etică, Ministerul Sănătății, prin Compartimentul de integritate, informează opinia publică cu privire la demersul de constituire a acestor consilii și realizează un registru electronic al asociațiilor de pacienți interesate să se implice în activitatea consiliilor de etică ale unităților sanitare, conform definiției prevăzute în art. 1 lit. k) și detaliate în anexa nr. 2.

(12) Informarea opiniei publice se realizează prin publicarea datelor necesare pe site-ul Ministerului Sănătății, precum și prin informări directe transmise asociațiilor de pacienți, prin care se solicită acestora implicarea directă la nivel național în cadrul consiliilor de etică.

(13) În urma acestui demers, Compartimentul de integritate constituie și administrează registrul asociațiilor de pacienți, organizat pe județe, pe care îl publică pe site-ul Ministerului Sănătății și îl comunică tuturor unităților sanitare publice. Acesta se actualizează permanent, fiind un instrument de comunicare și cooperare între Ministerul Sănătății și reprezentanții pacienților în cadrul sistemului public de sănătate.

(14) La nivelul spitalelor publice, managerul este responsabil de invitarea asociațiilor de pacienți din județul respectiv, înscrise în registrul asociațiilor de pacienți, prin informări directe și publicare pe site-ul propriu, în vederea prezentării candidaturilor acestora.

(15) În cazul în care există mai multe candidaturi, asociațiile de pacienți aleg prin vot un singur membru permanent și un singur membru supleant, în cadrul unei

ședințe premergătoare celei de constituire a consiliului de etică și organizată de managerul unității sanitare.

(16) La finalul întâlnirii, asociațiile de pacienți transmit managerului spitalului procesul-verbal cuprinzând nominalizările, în vederea organizării ședinței de constituire a consiliului de etică. Procesul-verbal este autentificat prin semnăturile reprezentanților și prin ștampilele organizațiilor participante.

(17) În absența unei candidaturi sau nominalizări din partea asociațiilor de pacienți, consiliul de etică se consideră legal constituit, componența acestuia putând fi completată ulterior, în momentul apariției unei nominalizări.

(18) Componența nominală a consiliului de etică, respectiv membrii permanenți și cei supleanți, se finalizează, pe baza rezultatelor votului și a desemnărilor, printr-o decizie administrativă a managerului spitalului, după completarea declarațiilor individuale prezentate în anexa nr. 6.

(19) Fișa postului fiecărui membru al consiliului de etică se completează cu atribuțiile aferente, în conformitate cu prezentul ordin.

(20) Ședința de constituire este prezidată de către consilierul juridic sau de către reprezentantul aparatului funcțional al spitalului desemnat. În cadrul ședinței de constituire, la care participă atât membrii permanenți, cât și cei supleanți, se prezintă membrii permanenți și cei supleanți, responsabilitățile acestora, atribuțiile consiliului de etică și actul normativ de reglementare și se alege președintele conform art. 7.

ARTICOLUL

5

Mandatul și înlocuirea membrilor consiliului de etică

(1) Durata mandatului de membru permanent sau supleant al Consiliului de etică este de 3 ani. Cu 30 de zile înainte de finalizarea mandatului, procedura de selecție se reia, pentru asigurarea continuității în funcționarea consiliului de etică.

(2) În cazul motivat de absență a unui membru, acesta este înlocuit de membrul supleant. În caz de absență a președintelui, membrii consiliului de etică aleg un președinte de ședință, prin vot secret.

(3) În termen de cel mult 30 de zile de la vacantarea unui loc, managerul are obligația de a demara procedurile necesare pentru completarea componenței consiliului de etică.

ARTICOLUL

6

Principii de funcționare a consiliului de etică

(1) Consiliul de etică este independent de ierarhia medicală și de îngrijiri a spitalului. Este interzisă orice tentativă de influențare a deciziilor membrilor consiliului de etică. Orice astfel de tentativă este sesizată comisiei de disciplină.

(2) Membrii consiliului de etică trebuie să precizeze existența unei legături directe sau indirecte, de natură familială, ierarhică ori financiară, cu persoanele fizice sau juridice implicate în speța supusă analizei consiliului. În cazul în care un membru se află în una dintre aceste situații, acesta este informat de secretarul consiliului de

etică și nu poate participa la ședințele ocazionate de cercetarea cazului respectiv, fiind înlocuit de către membrul supleant.

(3) Activitatea membrilor consiliului de etică se bazează pe imparțialitate, integritate, libertate de opinie, respect reciproc și pe principiul supremației legii. Nerespectarea acestor principii poate conduce la excluderea membrilor respectivi, în baza votului a două treimi din membrii consiliului de etică.

ARTICOLUL

7

Conducerea consiliului de etică

Consiliul de etică este condus de un președinte ales prin vot secret dintre membrii acestuia.

ARTICOLUL

8

Atribuțiile consiliului de etică

(1) Atribuțiile consiliului de etică sunt următoarele:

a) promovează valorile etice în rândul personalului medico-sanitar, auxiliar și administrativ al unității sanitare;

b) identifică și analizează vulnerabilitățile etice și riscurile apărute, propune managerului adoptarea și implementarea măsurilor de prevenție a actelor de corupție la nivelul unității sanitare;

c) formulează și înaintează managerului propuneri pentru diminuarea riscurilor de incidente de etică;

d) analizează și avizează regulamentul de ordine interioară al unității sanitare și poate face propuneri pentru îmbunătățirea acestuia;

e) formulează punct de vedere etic consultativ, la solicitarea comitetului director al unității sanitare;

f) analizează din punct de vedere etic situațiile de dubiu care pot apărea în exercitarea profesiei medicale. În situația în care un cadru medico-sanitar reclamă o situație de dubiu etic ce vizează propria sa activitate, avizul etic nu poate fi utilizat pentru incriminarea cadrului medico-sanitar respectiv, dacă solicitarea s-a realizat anterior actului medical la care se face referire;

g) primește, din partea managerului unității sanitare, sesizările făcute în vederea soluționării. Modelul de sesizare este prevăzut în anexa nr. 3.

h) analizează cazurile de încălcare a principiilor morale sau deontologice în relația pacient-cadru medicosanitar și personal auxiliar din cadrul spitalului, prevăzute în legislația în vigoare³;

³ Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003; Ordinul ministrului sănătății nr. 386/2004 privind aprobarea Normelor de aplicare a Legii drepturilor pacientului nr. 46/2003, art. 217, 218 și 219 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare; Codurile deontologice profesionale; Regulamentele interne ale unităților sanitare.

i) verifică dacă personalul medico-sanitar și auxiliar, prin conduita sa, încalcă drepturile pacienților prevăzute în legislația specifică⁴, pe baza sesizărilor primite;

⁴ Legea nr. 46/2003; art. 217, 218 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare.

j) analizează sesizările personalului unității sanitare în legătură cu diferitele tipuri de abuzuri săvârșite de către pacienți⁵ sau superiori ierarhici. În măsura în care constată încălcări ale drepturilor personalului, propune măsuri concrete pentru apărarea bunei reputații a personalului;

⁵ Art. 257, în acord cu art. 175 alin. (2) din Legea nr. 286/2009 privind Codul penal, cu modificările și completările ulterioare; art. 219 din Legea nr. 95/2006, cu modificările și completările ulterioare.

k) analizează sesizările ce privesc nerespectarea demnității umane și propune măsuri concrete de soluționare;

l) emite avize referitoare la incidentele de etică semnalate, conform prevederilor prezentului ordin;

m) emite hotărâri cu caracter general ce vizează unitatea sanitară respectivă;

n) asigură informarea managerului, a Compartimentului de integritate din cadrul Ministerului Sănătății și a petentului privind conținutul avizului etic. Managerul poartă răspunderea punerii în aplicare a soluțiilor propuse;

o) aprobă conținutul comunicărilor adresate petenților, ca răspuns la sesizările acestora;

p) înaintează către organele abilitate sesizările ce privesc plățile informale ale pacienților către personalul medico-sanitar ori auxiliar sau acte de condiționare a acordării serviciilor medicale de obținere a unor foloase, în cazul în care persoanele competente nu au sesizat organele conform atribuțiilor de serviciu;

q) sesizează organele abilitate ale statului ori de câte ori consideră că aspectele dintr-o speță pot face obiectul unei infracțiuni, dacă acestea nu au fost sesizate de reprezentanții unității sanitare sau de către petent;

r) aprobă conținutul rapoartelor bianuale și anuale întocmite de secretarul consiliului de etică;

s) redactează Anuarul etic, care cuprinde modul de soluționare a spețelor reprezentative din cursul anului precedent. Anuarul etic este pus la dispoziția angajaților, constituind în timp un manual de bune practici la nivelul unității sanitare respective;

t) analizează rezultatele aplicării chestionarului de evaluare, parte a mecanismului de feedback al pacientului. Chestionarul de evaluare este prevăzut în anexa nr. 4.

(2) Consiliul de etică poate solicita documente și informații în legătură cu cauza supusă analizei și poate invita la ședințele sale persoane care pot să contribuie la soluționarea speței prezentate.

ARTICOLUL

Atribuțiile președintelui consiliului de etică

9

Atribuțiile președintelui consiliului de etică sunt următoarele:

1. convoacă consiliul de etică, prin intermediul secretarului, lunar cât și ori de câte ori apar noi sesizări ce necesită analiză de urgență sau la solicitarea a cel puțin patru dintre membrii acestuia;

2. prezidează ședințele consiliului de etică, cu drept de vot. În cazul în care în urma votului membrilor consiliului de etică se înregistrează o situație de paritate, votul președintelui este decisiv;

3. avizează, prin semnătură, documentele emise de către consiliul de etică și rapoartele periodice;

4. informează managerul unității sanitare în cazul vacantării unui loc în cadrul consiliului de etică, în vederea completării componenței acestuia.

ARTICOLUL

10

Atribuțiile secretarului consiliului de etică

Atribuțiile secretarului consiliului de etică sunt următoarele:

1. deține elementele de identificare - antetul și ștampila consiliului de etică - în vederea avizării și transmiterii documentelor;

2. asigură redactarea documentelor, înregistrarea și evidența corespondenței, a sesizărilor, hotărârilor și avizelor de etică;

3. introduce sesizările colectate în sistemul informatic securizat, în termen de o zi lucrătoare de la înregistrarea acestora, și asigură informarea, după caz, a membrilor consiliului de etică și a managerului unității sanitare, prin mijloace electronice, cu privire la acestea. Informarea adresată managerului se face doar în cazul sesizărilor primite prin intermediul sistemului informatic;

4. asigură realizarea și gestionarea bazei de date privind sesizările referitoare la nerespectarea drepturilor pacienților de către cadrele medico-sanitare și pe cele referitoare la abuzurile pacienților față de cadrele medicosanitare;

5. informează președintele cu privire la sesizările primite în vederea convocării consiliului de etică;

6. convoacă membrii consiliului de etică ori de câte ori e necesar, la solicitarea președintelui, cu cel puțin o zi înaintea întrunirilor;

7. asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal, pentru o corectă și imparțială soluționare a spețelor supuse atenției consiliului de etică;

8. întocmește procesele-verbale ale ședințelor consiliului de etică;

9. introduce în sistemul informatic securizat chestionarele de evaluare ale mecanismului de feedback al pacientului distribuite și colectate, de regulă, în prima săptămână a fiecărei luni, conform modelului de analiză prezentat în anexa nr. 5. Asigură lunar informarea membrilor consiliului de etică și a managerului unității sanitare cu privire la rezultatele aplicării acestora;

10. asigură postarea pe site-ul unității sanitare a informațiilor privind activitatea consiliului de etică;

11. formulează și/sau colectează propunerile de îmbunătățire a activității consiliului sau a unității sanitare și le supune aprobării consiliului de etică;

12. întocmește raportul semestrial al activității desfășurate în primele 7 zile ale lunii următoare semestrului raportat și îl supune avizării președintelui și ulterior aprobării managerului;

13. Întocmește raportul anual al activității desfășurate și Anuarul etic în primele 15 zile ale anului următor celui raportat și îl supune avizării președintelui și ulterior aprobării managerului.

ARTICOLUL

11

Funcționarea

consiliului

de

etică

(1) Consiliul de etică se întrunește lunar sau ori de câte ori apar noi sesizări ce necesită analiză de urgență, la convocarea managerului, a președintelui consiliului sau a cel puțin 4 dintre membrii acestuia.

(2) Ședințele sunt conduse de către președinte sau, în lipsa acestuia, de către persoana decisă prin votul secret al membrilor prezenți.

(3) Cvorumul ședințelor se asigură prin prezența a cel puțin 5 dintre membrii consiliului de etică, inclusiv președintele de ședință.

(4) Prezența membrilor la ședințele consiliului de etică se confirmă secretarului cu cel puțin o zi înainte de întrunire. În cazul absenței unuia dintre membrii consiliului, secretarul solicită prezența membrului supleant respectiv.

(5) Deciziile se adoptă prin vot secret, cu majoritate simplă. În cazul în care în urma votului membrilor consiliului de etică se înregistrează o situație de paritate, votul președintelui este decisiv.

(6) Exprimarea votului se poate face "pentru" sau "împotriva" variantelor de decizii propuse în cadrul ședinței consiliului de etică.

(7) În situația în care speța supusă analizei implică o problemă ce vizează structura de care aparține unul dintre membrii consiliului de etică, acesta se recuzează, locul său fiind preluat de către supleant. În cazul în care și supleantul se găsește în aceeași situație de incompatibilitate, acesta se recuzează, speța fiind soluționată fără participarea celor doi, cu respectarea cvorumului.

(8) La fiecare ședință a consiliului de etică se întocmește un proces-verbal care reflectă activitatea desfășurată și deciziile luate.

(9) Consiliul de etică asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal, inclusiv după soluționarea sesizărilor în conformitate cu prevederile legale în vigoare⁶. Membrii consiliului depun declarația prevăzută în anexa nr. 6. Încălcarea confidențialității de către orice membru al consiliului de etică atrage răspunderea conform reglementărilor în vigoare.

⁶ Legea nr. 46/2003; Legea nr. 677/2001 pentru protecția persoanelor cu privire la prelucrarea datelor cu caracter personal și libera circulație a acestor date, cu modificările și completările ulterioare.

ARTICOLUL

12

Sesizarea

unui

incident

de

etică

(1) Sesizarea unui incident de etică poate fi făcută de către:

a) pacient, aparținător sau reprezentantul legal al acestuia;

b) personalul angajat al spitalului;

c) oricare altă persoană interesată.

(2) Sesizările sunt adresate managerului unității sanitare și se depun la registratură sau prin completarea formularului online aflat pe pagina web a unității sanitare.

(3) Fiecare sesizare primește un număr de înregistrare comunicat persoanei care o înaintează. Număr de înregistrare primește și sesizarea electronică.

ARTICOLUL

Analiza

13

sesizărilor

(1) Analiza sesizărilor și emiterea unei hotărâri sau a unui aviz etic, după caz, se face în cadrul ședinței consiliului de etică, urmând următoarele etape:

a) managerul înaintează președintelui toate sesizările ce revin în atribuțiile consiliului de etică și orice alte documente emise în legătură cu acestea;

b) secretarul consiliului de etică pregătește documentația, asigură confidențialitatea datelor cu caracter personal pentru protejarea imaginii publice a tuturor părților implicate;

c) secretarul asigură convocarea membrilor consiliului de etică;

d) președintele prezintă membrilor consiliului de etică conținutul sesizărilor primite;

e) membrii consiliului de etică analizează conținutul acestora și propun modalități de soluționare a sesizărilor folosind informații de natură legislativă, morală sau deontologică;

f) în urma analizei, consiliul de etică, prin vot secret, adoptă hotărâri sau emite avize de etică, după caz. Membrii consiliului de etică aprobă includerea avizului și/sau hotărârii în Anuarul etic;

g) secretarul consiliului de etică redactează procesul-verbal al ședinței, care este semnat de către toți membrii prezenți;

h) secretarul asigură comunicarea hotărârii sau avizului etic către managerul unității sanitare, sub semnătura președintelui consiliului de etică, imediat după adoptare;

i) managerul unității sanitare dispune măsuri, în conformitate cu atribuțiile ce îi revin;

j) managerul unității sanitare asigură comunicarea rezultatului către persoana care a formulat sesizarea.

(2) Avizele de etică și hotărârile consiliului de etică pot fi incluse în anuarul etic ca un model de soluționare a unei spețe, urmând să fie utilizate la analize ulterioare și comunicate personalului unității sanitare în vederea prevenirii apariției unor situații similare.

ARTICOLUL

Raportarea

activității

consiliului

de

etică

14

(1) Raportul consiliului de etică se transmite direcțiilor de sănătate publică în termen de 5 zile de la finalizarea semestrului precedent. Modelul de raport al consiliului de etică se regăsește în anexa [nr. 7](#).

(2) Direcțiile de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, prin personalul acestora aflat în coordonarea Compartimentului de integritate, au obligația verificării rapoartelor transmise de secretarii consiliilor de etică. Bianual, în termen de 15 zile de la terminarea semestrului anterior, direcțiile de sănătate publică transmit un raport către Compartimentul de integritate din cadrul Ministerului Sănătății referitor la verificarea activității consiliilor de etică aflate în cadrul județului respectiv.

(3) Ministerul Sănătății asigură posibilitatea raportării electronice a datelor prin platforma informatică creată în acest scop cu sprijinul Serviciului de Telecomunicații Speciale.

(4) Compartimentul de integritate din cadrul Ministerului Sănătății analizează datele colectate și formulează concluzii și propuneri în vederea creșterii calității serviciilor medicale sau pentru reducerea vulnerabilităților etice.

(5) Compartimentul de integritate din cadrul Ministerului Sănătății întocmește semestrial un raport către ministrul sănătății și/sau instituțiile ce coordonează strategia națională anticorupție, după caz, cu privire la concluziile și propunerile rezultate.

(6) Ministerul Sănătății publică anual, în format electronic, un anuar etic național.

ARTICOLUL

15

Termene

și

aplicare

(1) Termenul de constituire a consiliului de etică în unitățile sanitare publice este de 30 de zile de la data publicării prezentului ordin în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(2) Prevederile prezentului ordin se aplică tuturor unităților sanitare publice.

ARTICOLUL

16

Sanctiuni

(1) Nerespectarea de către manager a prevederilor legate de organizarea și funcționarea consiliului de etică se constată de către Compartimentul de integritate din cadrul Ministerului Sănătății și/sau de către reprezentanții de la nivel județean sau ai municipiului București din cadrul direcțiilor de sănătate publică. Acest aspect se menționează și în evaluarea contractului de management.

(2) Nefuncționarea sau funcționarea defectuoasă a Consiliului de etică constituie un criteriu negativ pentru standardul de management al unității sanitare respective.

(3) Nerespectarea prevederilor legate de funcționarea Consiliului de etică, precum și transmiterea întârziată a raportărilor sau transmiterea unor raportări incomplete, din vina secretarului sau a membrilor desemnați, responsabili cu avizarea acestora, atrag după sine cercetarea disciplinară.

(4) Compartimentul de integritate, împreună cu persoana din cadrul direcțiilor de sănătate publică județene și a municipiului București aflată în coordonarea Compartimentului de integritate, asigură informarea ministrului sănătății cu privire la nerespectarea prevederilor prezentului ordin.

ARTICOLUL

17

Anexe

(1) Formularele pentru alegerea membrilor consiliilor de etică din cadrul personalului spitalului sunt cuprinse în anexa nr. 1.

(2) Actele necesare pentru includerea asociațiilor de pacienți în registrul electronic sunt prevăzute în anexa nr. 2.

(3) Formularul de sesizare online este cuprins în anexa nr. 3 și este pus la dispoziția pacienților de către unitatea sanitară.

(4) Chestionarul feedback al pacientului este prevăzut în anexa nr. 4 și este pus la dispoziția pacienților de către unitatea sanitară.

(5) Formularele de analiză pentru evaluarea chestionarelor de feedback sunt prevăzute în anexa nr. 5.

(6) Modelul de declarație a membrilor consiliului de etică este prevăzut în anexa nr. 6.

(7) Formularele de raportare pentru activitatea consiliilor de etică sunt prevăzute în anexa nr. 7.

(8) Anexele nr. 1-7 fac parte integrantă din prezentul ordin.

ARTICOLUL

18

Dispoziții

tranzitorii

și

finale

(1) Structurile din cadrul Ministerului Sănătății, Compartimentul de integritate, direcțiile de sănătate publică județene, respectiv a municipiului București, precum și unitățile sanitare publice duc la îndeplinire prevederile prezentului ordin.

(2) La data intrării în vigoare a prezentului ordin se abrogă Ordinul ministrului sănătății publice nr. 1.209/2006 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor consiliului etic ce funcționează în cadrul spitalelor publice, publicat în Monitorul Oficial al României, Partea I, nr. 854 din 18 octombrie 2006.

(3) Prezentul ordin se publică în Monitorul Oficial al României, Partea I.

(4) Prezentul ordin a fost elaborat în cadrul proiectului "Bună guvernare prin integritate și responsabilitate în cadrul sistemului de sănătate românesc", proiect implementat de Ministerul Sănătății în parteneriat cu Asociația pentru Implementarea Democrației și finanțat din Fondul Social European prin Programul operațional "Dezvoltarea capacității administrative".

p. Ministrul sănătății,
Dorel Săndesc,
secretar de stat

București, 11 februarie 2015.

Nr.

145.

FORMULARE

pentru alegerea membrilor consiliului de etică din cadrul personalului spitalului
- model -

a) Formular de vot pentru personalul medical cu integrare clinică
Spitalul . . . . .

Nr. crt.	Candidat	Secția	Gradul universitar	Bifați cu "X" persoana aleasă de dvs. (o singură alegere)
1.	De exemplu: Georgescu Ioana	Boli infecțioase	Conf. univ. dr.	X
2.	.....	.....	.....	

b) Formular de vot pentru personalul medical fără integrare clinică
Spitalul . . . . .

Nr. crt.	Candidat	Secția	Gradul profesional	Bifați cu "X" persoana aleasă de dvs. (o singură alegere)
1.	De exemplu: Popescu Mircea	Neonatologie	Medic primar	X
2.	.....	.....	.....	

c) Formular de vot pentru personalul sanitar
Spitalul . . . . .

Nr. crt.	Candidat	Secția	Gradul profesional	Bifați cu "X" persoana aleasă de dvs. (o singură alegere)
1.	De exemplu: Ionescu Maria	Chirurgie	Asistent medical principal	X
2.	.....	.....	.....	

Model de registru electronic al asociațiilor de pacienți

Denumirea asociației/fundației . . . . .

Data înregistrării la tribunal . . . . .

Membri fondatori . . . . .

Scopul . . . . .

Obiectivele . . . . .

Domeniile de activitate . . . . .

Sediul . . . . .

Structuri teritoriale . . . . .

Afilieri . . . . .

Durata de funcționare . . . . .

Principalele activități desfășurate în
2012*): . . . . .

*) Se modifică astfel încât să cuprindă ultimii 3 ani.

2013: . . . . .

2014: . . . . .

FORMULAR DE SESIZARE ONLINE¹
model

¹ Formularul de sesizare tipărit va cuprinde aceleași informații ca și cel online.

Câmpurile marcate cu * sunt obligatorii!

- Numele și prenumele:
- Spitalul unde ați fost internat*:
- Secția unde ați fost internat*:

- Data internării *
 DD / MM / YYYY
- Data externării *
 DD / MM / YYYY

- Sesizarea dumneavoastră vizează*:
  - Încălțări ale drepturilor pacientului
  - Condiționarea serviciilor medicale
  - Abuzuri săvârșite asupra personalului medico-sanitar
  - Alte aspecte

- Categoriile de personal implicate*:
  - Medici
  - Asistente medicale/Asistenți medicali
  - Infirmiere
  - Brancardieri
  - Portari
  - Personalul administrativ
  - Conducerea unității sanitare
  - Niciuna dintre variante

- Vă rugăm să detaliați sesizarea dumneavoastră (maximum o jumătate de pagină):

- Ați mai sesizat această problemă și către alte instituții/organisme?
  - Nu
  - Da Dacă Da, către ce instituție?
- Sesizarea dumneavoastră va primi un răspuns în cel mai scurt timp posibil. În acest scop, vă rugăm să ne precizați care este modalitatea prin care doriți să fiți contactat(ă): *
  - Telefonic Numărul de telefon
  - Prin email E-mail
  - Prin poștă Adresa

ANEXA Nr. 4

Chestionar de feedback al pacientului

Stimate pacient,

Spitalul . . . . . realizează un sondaj de opinie în rândul pacienților internați cu privire la calitatea serviciilor oferite în cadrul unității sanitare. Acest demers se derulează periodic în cadrul spitalului nostru și are ca obiectiv îmbunătățirea comunicării cu pacienții și creșterea calității serviciilor oferite în cadrul unității sanitare.

Având în vedere calitatea dumneavoastră de pacient, vă prezentăm în cele ce urmează o serie de drepturi și obligații ce vă revin conform legislației în vigoare, cu scopul de a vă informa cu privire la aceste aspecte importante pentru dumneavoastră.

Vă rugăm să citiți cu atenție informațiile referitoare la drepturile și obligațiile ce vă revin în calitate de pacient sau de asigurat și să completați chestionarul anexat. La externare, vă rugăm să depuneți chestionarul completat în urna special amenajată.

Atenție! Opiniile exprimate de dumneavoastră în cadrul chestionarului trebuie să se refere doar la această internare.

Modalitatea de răspuns este de a încercui, la fiecare întrebare, cifra care corespunde răspunsului cel mai apropiat opiniei dumneavoastră. Fiecare linie din tabel reprezintă o întrebare și necesită un răspuns.

Acest chestionar este confidențial și anonim și vizează doar prelucrări statistice care au ca obiect înțelegerea opiniilor pacienților cu privire la calitatea serviciilor din spitale.

Chestionarul poate fi completat în format fizic sau online pe pagina web a spitalului.

Vă mulțumim anticipat pentru implicarea dumneavoastră în acest demers important!

Drepturile
(Extrase din Legea drepturilor pacientului nr. 46/2003) pacientului

" **Art. 2.** - Pacienții au dreptul la îngrijiri medicale de cea mai înaltă calitate de care societatea dispune, în conformitate cu resursele umane, financiare și materiale.

Art. 3. - Pacientul are dreptul de a fi respectat ca persoană umană, fără nicio discriminare.

.....

Art. 4. - Pacientul are dreptul de a fi informat cu privire la serviciile medicale disponibile, precum și la modul de a le utiliza.

Art. 5. - (1) Pacientul are dreptul de a fi informat asupra identității și statutului profesional al furnizorilor de servicii de sănătate.

(2) Pacientul internat are dreptul de a fi informat asupra regulilor și obiceiurilor pe care trebuie să le respecte pe durata spitalizării.

Art. 6. - Pacientul are dreptul de a fi informat asupra stării sale de sănătate, a intervențiilor medicale propuse, a riscurilor potențiale ale fiecărei proceduri, a alternativelor existente la procedurile propuse, inclusiv asupra neefectuării tratamentului și nerespectării recomandărilor medicale, precum și cu privire la date despre diagnostic și prognostic.

Art. 7. - Pacientul are dreptul de a decide dacă mai dorește să fie informat, în cazul în care informațiile prezentate de către medic i-ar cauza suferință.

Art. 8. - Informațiile se aduc la cunoștința pacientului într-un limbaj respectuos, clar, cu minimalizarea terminologiei de specialitate; în cazul în care pacientul nu cunoaște limba română, informațiile i se aduc la cunoștință în limba maternă ori în limba pe care o cunoaște sau, după caz, se va căuta o altă formă de comunicare.

Art. 9. - Pacientul are dreptul de a cere în mod expres să nu fie informat și de a alege o altă persoană care să fie informată în locul său.

Art. 10. - Rudele și prietenii pacientului pot fi informați despre evoluția investigațiilor, diagnostic și tratament, cu acordul pacientului.

Art. 11. - Pacientul are dreptul de a cere și de a obține o altă opinie medicală.

Art. 12. - Pacientul are dreptul să solicite și să primească, la externare, un rezumat scris al investigațiilor, diagnosticului, tratamentului și îngrijirilor acordate pe perioada spitalizării.

.....

Art. 13. - Pacientul are dreptul să refuze sau să oprească o intervenție medicală asumându-și, în scris, răspunderea pentru decizia sa; consecințele refuzului sau ale opririi actelor medicale trebuie explicate pacientului.

Art. 14. - Când pacientul nu își poate exprima voința, dar este necesară o intervenție medicală de urgență, personalul medical are dreptul să deducă acordul pacientului dintr-o exprimare anterioară a voinței acestuia.

Art. 15. - În cazul în care pacientul necesită o intervenție medicală de urgență, consimțământul reprezentantului legal nu mai este necesar.

Art. 16. - În cazul în care se cere consimțământul reprezentantului legal, pacientul trebuie să fie implicat în procesul de luare a deciziei atât cât permite capacitatea lui de înțelegere.

Art. 17. - (1) În cazul în care furnizorii de servicii medicale consideră că intervenția este în interesul pacientului, iar reprezentantul legal refuză să își dea consimțământul, decizia este declinată unei comisii de arbitraj de specialitate.

(2) Comisia de arbitraj este constituită din 3 medici pentru pacienții internați în spitale și din 2 medici pentru pacienții din ambulator.

Art. 18. - Consimțământul pacientului este obligatoriu pentru recoltarea, păstrarea, folosirea tuturor produselor biologice prelevate din corpul sau, în vederea stabilirii diagnosticului ori a tratamentului cu care acesta este de acord.

Art. 19. - Consimțământul pacientului este obligatoriu în cazul participării sale în învățământul medical clinic și la cercetarea științifică. Nu pot fi folosite pentru cercetare științifică persoanele care nu sunt capabile să își exprime voința, cu excepția obținerii consimțământului de la reprezentantul legal și dacă cercetarea este făcută și în interesul pacientului.

Art. 20. - Pacientul nu poate fi fotografiat sau filmat într-o unitate medicală fără consimțământul său, cu excepția cazurilor în care imaginile sunt necesare diagnosticului sau tratamentului și evitării suspectării unei culpe medicale.

Art. 21. - Toate informațiile privind starea pacientului, rezultatele investigațiilor, diagnosticul, prognosticul, tratamentul, datele personale sunt confidențiale chiar și după decesul acestuia.

Art. 22. - Informațiile cu caracter confidențial pot fi furnizate numai în cazul în care pacientul își dă consimțământul explicit sau dacă legea o cere în mod expres.

Art. 23. - În cazul în care informațiile sunt necesare altor furnizori de servicii medicale acreditați, implicați în tratamentul pacientului, acordarea consimțământului nu mai este obligatorie.

Art. 24. - Pacientul are acces la datele medicale personale.

Art. 25. - (1) Orice amestec în viața privată, familială a pacientului este interzis, cu excepția cazurilor în care această imixtiune influențează pozitiv diagnosticul, tratamentul ori îngrijirile acordate și numai cu consimțământul pacientului.

(2) Sunt considerate excepții cazurile în care pacientul reprezintă pericol pentru sine sau pentru sănătatea publică.

.....
Art. 26. - Dreptul femeii la viață prevalează în cazul în care sarcina reprezintă un factor de risc major și imediat pentru viața mamei.

Art. 27. - Pacientul are dreptul la informații, educație și servicii necesare dezvoltării unei vieți sexuale normale și sănătății reproducerii, fără nicio discriminare.

Art. 28. - (1) Dreptul femeii de a hotărî dacă să aibă sau nu copii este garantat, cu excepția cazului prevăzut la art. 26.

(2) Pacientul, prin serviciile de sănătate, are dreptul să aleagă cele mai sigure metode privind sănătatea reproducerii.

(3) Orice pacient are dreptul la metode de planificare familială eficiente și lipsite de riscuri.

.....

Art. 29. - (1) În cazul în care furnizorii sunt obligați să recurgă la selectarea pacienților pentru anumite tipuri de tratament care sunt disponibile în număr limitat, selectarea se face numai pe baza criteriilor medicale.

Art. 30. - (1) Intervențiile medicale asupra pacientului se pot efectua numai dacă există condițiile de dotare necesare și personal acreditat.

Art. 31. - Pacientul are dreptul la îngrijiri terminale pentru a putea muri în demnitate.

Art. 32. - Pacientul poate beneficia de sprijinul familiei, al prietenilor, de suport spiritual, material și de sfaturi pe tot parcursul îngrijirilor medicale. La solicitarea pacientului, în măsura posibilităților, mediul de îngrijire și tratament va fi creat cât mai asemănător celui familial.

Art. 33. - Pacientul internat are dreptul și la servicii medicale acordate de către un medic acreditat din afara spitalului.

Art. 34. - (1) Personalul medical sau nemedical din unitățile sanitare nu are dreptul să supună pacientul niciunei forme de presiune pentru a-l determina pe acesta să îl recompenseze altfel decât prevăd reglementările de plată legale din cadrul unității respective.

Art. 35. - (1) Pacientul are dreptul la îngrijiri medicale continue, până la ameliorarea stării sale de sănătate sau până la vindecare".

Pacientul este încurajat, de asemenea, să sesizeze Consiliul de Etică al spitalului pentru orice faptă de corupție sau încălcări ale eticii medicale (de exemplu, atitudine lipsită de profesionalism, lipsa consimțământului informat al pacientului etc.).

Obligațiile asiguratului

Conform art. 219 din Legea nr. 95/2006 privind reforma în domeniul sănătății, cu modificările și completările ulterioare, asigurații au următoarele obligații:

- e) să respecte cu strictețe tratamentul și indicațiile medicului;
- f) să aibă o conduită civilizată față de personalul medico- sanitar;
- g) să achite contribuția datorată fondului și suma reprezentând coplata/contribuția personală, în condițiile legii;
- h) să prezinte furnizorilor de servicii medicale documentele justificative care atestă calitatea de asigurat, definite la art. 212 alin. (1)."

Vă rugăm să completați chestionarul și să îl depuneți în urna de la biroul externării!

Q1. Cât de mulțumit sunteți, în general, de. . . ?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Aspecte	Foarte mulțumit	Mulțumit	Nici mulțumit, nici nemulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
a. . .calitatea serviciilor medicale primite în acest spital?	1	2	3	4	5

b. . . .modul în care v-au fost respectate drepturile de pacient?	1	2	3	4	5
---	---	---	---	---	---

Q2. Cât de mulțumit ați fost de . . . ?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Aspecte	Foarte mulțumit	Mulțumit	Nici mulțumit, nici nemulțumit	Nemulțumit	Foarte nemulțumit
a. . . .timpul de așteptare până la prima examinare de către medic în cadrul secției în care ați fost internat?	1	2	3	4	5
b. . . .modul în care ați fost consultat de medicul curant (care v-a îngrijit în secție)?	1	2	3	4	5
c. . . .tratamentul primit în perioada de spitalizare?	1	2	3	4	5

Q3. În ce măsură următoarele afirmații despre medicul care v-a tratat sunt adevărate?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c, d, e); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Afirmații	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici mare, nici mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
a. Mi-a acordat respectul și atenția cuvenite unui pacient.	1	2	3	4	5
b. A răspuns la întrebările puse de mine.	1	2	3	4	5
c. S-a ocupat cu atenție de cazul meu.	1	2	3	4	5
d. A înțeles problemele mele medicale.	1	2	3	4	5
e. A manifestat interes în rezolvarea problemei mele medicale.	1	2	3	4	5

Q4. În ce măsură următoarele afirmații despre asistentele medicale/asistenții medicali sunt adevărate?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c, d, e); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Afirmații	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici mare, nici mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
a. Mi-a acordat respectul și atenția cuvenite unui pacient.	1	2	3	4	5
b. A răspuns la întrebările puse de mine.	1	2	3	4	5

c. A respectat orele de administrare a tratamentului recomandat de medic.	1	2	3	4	5
d. A înțeles problemele mele medicale.	1	2	3	4	5
e. A manifestat interes în tratarea mea.	1	2	3	4	5

Q5. În ce măsură ați fost informat sau vi s-au explicat de către personalul medicosanitar despre . . . ?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c, d, e, f, g); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Aspecte	În foarte mare măsură	În mare măsură	Nici mare, nici mică măsură	În mică măsură	În foarte mică măsură
a. . . .cum va decurge examinarea medicală	1	2	3	4	5
b. . . .cum se recoltează probele de sânge/biologice	1	2	3	4	5
c. . . .modul de administrare a medicamentelor	1	2	3	4	5
d. . . .rezultatul analizelor dumneavoastră	1	2	3	4	5
e. . . .riscurile unei operații/intervenții chirurgicale/ale tratamentului indicat de medic	1	2	3	4	5
f. . . .consecințele unui posibil refuz/oprirea actului medical recomandat de medic	1	2	3	4	5
g. . . .posibile tratamente alternative pentru afecțiunea dumneavoastră	1	2	3	4	5

Q6. Pe perioada internării

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c, d, e); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Aspecte	DA	NU
a. ați fost internat prin serviciul de urgență	1	2
b. ați solicitat serviciile unui medic preferat	1	2
c. ați primit serviciile unui medic preferat	1	2
d. ați solicitat și o altă opinie medicală, referitoare la diagnosticul medicului curant, pe perioada internării	1	2
e. ați primit o altă opinie medicală pe perioada internării	1	2

Q7. Pe perioada internării medicamentele și materialele sanitare au fost asigurate (Încercuiți o singură cifră - 1, 2, 3 sau 4!):

a. Integral de spital	1
-----------------------	---

b. În mare măsură din resursele spitalului (am cumpărat medicamente simple, calmante, feșe etc.)	2
c. În mică măsură din resursele spitalului (am cumpărat medicamente scumpe)	3
d. Integral de mine (pacient)	4

Q8. Cum apreciați, din punctul de vedere al confortului, următoarele condiții din spital?

Încercuiți câte o cifră pe fiecare linie (a, b, c, d, e, f); Fiecare linie reprezintă o întrebare!

Aspecte	Foarte bune	Bune	Nici bune, nici proaste	Proaste	Foarte proaste
a. Iluminatul spațiilor/încăperilor din spital	1	2	3	4	5
b. Temperatura din spital	1	2	3	4	5
c. Programul de primire a vizitelor	1	2	3	4	5
d. Curățenia generală din spital	1	2	3	4	5
e. Funcționalitatea grupurilor sanitare	1	2	3	4	5
f. Condițiile de cazare din salon	1	2	3	4	5

Q9.1. În momentul întocmirii documentelor de externare ați fost informați de suma cheltuită pentru spitalizarea dumneavoastră prin oferirea unei copii a decontului de cheltuieli?

1. da 2. nu

Q9.2. V-ați gândit să solicitați informații despre suma cheltuită pentru spitalizarea dumneavoastră (decontul de cheltuieli)?

1. da 2. nu

Q10. În cadrul spitalului sunt afișe care să prezinte drepturile și/sau obligațiile pacienților/asiguraților?

1. da 2. nu

Q11. Cărui personal ați oferit din propria inițiativă bani sau alte atenții ca recunoștință pentru modul în care ați fost îngrijit? Un singur răspuns pe linie!

	Da	Nu
a. Medicilor	1	2
b. Asistentelor medicale/Asistenților medicali	1	2
c. Infirmierelor	1	2
d. Personalului auxiliar (brancardieri, agenți de pază etc.)	1	2

Q12. Vi s-au cerut, într-un fel sau altul, bani sau atenții de către personalul spitalului? Un singur răspuns pe linie!

Personal medico-sanitar	Da	Nu
a. De către medici	1	2
b. De către asistente/asistenți	1	2
c. De către infirmiere	1	2
d. De către personalul auxiliar (brancardieri, agenți de pază etc.)	1	2

Q13. Cunoașteți faptul că puteți sesiza, prin consiliul de etică al spitalului, orice faptă care încalcă etica sau deontologia medicală (atitudine lipsită de profesionalism, lipsa consimțământului informat al pacientului, alte încălcări ale drepturilor pacientului, condiționarea actului medical ș.a.)?

1. Da 2. Nu

Date statistice (vă rugăm încercuiți/completați):

Sexul respondentului/celui care a răspuns la chestionar: 1. Bărbătesc 2. Femeiesc

Vârsta respondentului: . . . . .

Ultima școală absolvită:

1. Școală elementară (4 clase, 10 clase, școală profesională)
2. Școală medie (liceu, școală postliceală)
3. Școală superioară (universitate, master, doctorat)

Rezidența:

1. În mediul urban (într-un oraș/municipiu, indiferent de județ)
2. În mediul rural (într-o comună, indiferent de județ)

Secția în care a fost internat pacientul: . . . . .

Luna internării: . . . . .

ANEXA Nr. 5

FORMULARE DE ANALIZĂ
 pentru evaluarea chestionarelor de feedback
 A. Date tehnice privind derularea activității

	Total
1. Numărul de pacienți internați în perioada de referință	
2. Numărul de chestionare tipărite distribuite în perioada de referință	
3. Numărul de chestionare tipărite recuperate la finalul săptămânii a IV-a	
4. Numărul de chestionare completate online	
5. Total de chestionare analizate (total linia 3+4)	

6. Rata de răspuns la cercetarea privind satisfacția pacientului (numărul de pacienți care au răspuns la formularul tipărit plus la cel online al chestionarului/numărul total de pacienți internați în săptămâna de referință a mecanismului de feedback * 100)	
7. Distribuția caracteristicilor demo-sociale ale pacienților care au răspuns la chestionare după:	
- Sex:	
Bărbați	
Femei	
- Vârstă:	
18-34 ani	
35-54 ani	
55-64 ani	
peste 65 ani	
- Nivel de studii:	
elementare (obligatorie, profesională, de ucenici)	
medii (liceu, școală postliceală)	
superioare (universitare, postuniversitare)	
- Mediul de rezidență	
cu domiciliul în mediul urban	
cu domiciliul în mediul rural	

B. Interpretarea chestionarelor de evaluare

Indicatorul	%	Numărul de răspunsuri completate la item în chestionar	Item/Întrebare din chestionar	Modalitatea de calcul al procentelor	Explicație
0	1	2	3	4	5
Q1a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de calitatea serviciilor medico-sanitare din spital			q1a	q1a(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q1b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de respectarea drepturilor pacienților acestui spital			q1b	q1b(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q2a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de timpul de așteptare până la prima examinare de către medicului curant din spital			q2a	q2a(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q2b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul cum au fost consultați prima dată de medicul curant din spital			q2b	q2b(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)

Q2c. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de tratamentul primit în cadrul unității		q2c	q2c(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q3. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de tratamentul/modul de îngrijire al medicului curant pe perioada spitalizării		q3a, q3b, q3c, q3d, q3e	sum [q3a(1+2)+q3b(1+2)+q3c(1+2)+q3d(1+2)+q3e(1+2)]/5	suma procentelor celor care au fost mulțumiți și foarte mulțumiți la calupul de întrebări q3 (a, b, c, d, e) împărțită la 5 (numărul întrebărilor/itemilor care măsoară tratamentul/îngrijirea acordată de medic pacientului)
Q3a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de respectul și atenția acordate de medicul curant		q3a	q3a(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q3b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care medicul curant a răspuns întrebărilor adresate de pacient		q3b	q3b(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q3c. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care medicul curant s-a ocupat de cazul lor		q3c	q3c(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q3d. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care medicul curant le-a înțeles problemele de sănătate		q3d	q3d(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q3e. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de interesul manifestat de medicul curant în rezolvarea problemelor de sănătate		q3e	q3e(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q4. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de tratamentul/modul de îngrijire al asistentelor medicale pe perioada spitalizării		q4a, q4b, q4c, q4d, q4e	sum [q4a(1+2)+q4b(1+2)+q4c(1+2)+q4d(1+2)+q4e(1+2)]/5	suma procentelor celor care au fost mulțumiți și foarte mulțumiți la calupul de întrebări q4 (a, b, c, d, e) împărțită la 5 (numărul întrebărilor/itemilor care măsoară tratamentul/îngrijirea acordată de asistentele medicale pacientului)
Q4a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de respectul și atenția acordate de asistentele medicale		q4a	q4a (1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q4b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care asistentele au răspuns la întrebările adresate de pacienți		q4b	q4b (1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q4c. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care asistentele medicale s-au ocupat de problemele de sănătate		q4c	q4c (1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare

Q4d. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care asistentele medicale le-au înțeles problemele de sănătate		q4d	q4d (1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți) la întrebare
Q4e. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de interesul manifestat de asistentele medicale în rezolvarea problemelor de sănătate		q4e	q4e (1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de informarea primită cu privire la modul de derulare a investigațiilor, la rezultatul analizelor, la tratamentul prescris cu riscurile și consecințele respingerii acestuia, la alternativele medicale posibile		q5a, q5b, q5c, q5d, q5e, q5f, q5g	$\text{sum } [q5a(1+2)+q5b(1+2)+q5c(1+2)+q5d(1+2)+q5e(1+2)+q5f(1+2) + q5g(1+2)]/7$	suma procentelor celor care au fost mulțumiți și foarte mulțumiți la calupul de întrebări q5 (a, b, c, d, e, f, g) împărțită la 7 (numărul întrebărilor/itemilor care măsoară parcursul medical al pacientului)
Q5a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul de informare privind examinarea medicală		q5a	q5a(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul de informare privind procedura de recoltare a probelor de sânge/biologice		q5b	q5b(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5c. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care li s-a explicat administrarea medicamentelor		q5c	q5c(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5d. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul de informare privind rezultatele analizelor medicale		q5d	q5d(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5e. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de modul în care au fost informați despre riscurile unei intervenții chirurgicale sau ale tratamentului pe care îl urmează		q5e	q5e(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5f. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de informarea cu privire la consecințele refuzului/opririi actului medical		q5f	q5f(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q5g. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de informarea privind tratamentele alternative ale afecțiunii de care suferă		q5g	q5g(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)

Q6. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de participarea pacienților la parcursul medical urmat în spital		q6a, q6b, q6c, q6d	$\text{sum } [q6a(1) + q6b(1) + q6c(1) + q6d(1)]/4$	suma procentelor celor care au răspuns 1 (da) per cei 4 itemi/la numărul de itemi
Q6a. Ponderea pacienților care s-au internat prin serviciul de urgență		q6a		procentul celor care au răspuns 2 (nu)
Q6b. Ponderea pacienților care au solicitat serviciile unui medic preferat		q6b1		procentul celor care au răspuns 1 (da)
Q6c. Ponderea pacienților care au primit serviciile medicului solicitat		q6b2		procentul celor care au răspuns 1 (da)
Q6d. Ponderea pacienților care au solicitat și o altă opinie medicală la diagnosticul medicului curant pe perioada internării în spital		q6c		procentul celor care au răspuns 1 (da)
Q6e. Ponderea pacienților care au primit și o altă opinie medicală la diagnosticul medicului curant pe perioada internării în spital		q6d		procentul celor care au răspuns 1 (da)
Q7. Ponderea în care spitalul a asigurat integral medicația pacienților internați		q7	suma celor care au răspuns 1 la întrebarea q7	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q7
Q8. Ponderea pacienților mulțumiți care au apreciat condițiile oferite de spital		q8a, q8b, q8c, q8d, q8e, q8f	$\text{sum } [q8a(1+2) + q8b(1+2) + q8c(1+2) + q8d(1+2) + q8e(1+2) + q8f(1+2)]/6$	suma procentelor celor care au fost mulțumiți și foarte mulțumiți la calupul de întrebări q8 (a, b, c, d, e, f) împărțită la 6 (numărul întrebărilor/itemilor care măsoară parcursul medical al pacientului)
Q8a. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de iluminatul încăperilor/spațiilor din spital		q8a	q8a(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q8b. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de temperatura din spital		q8b	q8b(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q8c. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de programul de vizite din spital		q8c	q8c(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q8d. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de curățenia generală din spital		q8d	q8d(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q8e. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de funcționalitatea grupurilor sanitare		q8e	q8c(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)

Q8f. Ponderea pacienților mulțumiți și foarte mulțumiți de condițiile de cazare din salon		q8f	q8d(1+2)	suma procentelor celor care au răspuns 1 (foarte mulțumiți) cu ale celor care au răspuns 2 (mulțumiți)
Q9.1. Ponderea pacienților care au fost informați de suma cheltuită pentru spitalizare, prin decontul de cheltuieli		q9.1	q9.1(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q9.1
Q9.2. Ponderea pacienților care s-au gândit la/au solicitat informații despre suma cheltuită pentru spitalizare, prin decontul de cheltuieli		q9.2	q9.2(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q9.1
Q10. Ponderea pacienților care au observat existența în spital a unor afișe privind drepturile și obligațiile pacienților		q10	q10(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q10
Q11. Ponderea celor care au oferit bani sau atenții personalului medico-sanitar sau auxiliar		q11	au răspuns cu da (1) la cel puțin una dintre întrebările q11a, q11b, q11c, q11d	procentul pacienților care au răspuns 1 la una dintre întrebările q11a, q11b, q11c, q11d
Q11a. Ponderea pacienților care au oferit - ca recunoștință/apreciere a felului în care au fost îngrijiți - bani sau atenții medicilor		q11a	q11a(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q11a
Q11b. Ponderea pacienților care au oferit - ca recunoștință/apreciere a felului în care au fost îngrijiți - bani sau atenții asistentelor		q11b	q11b(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q11b
Q11c. Ponderea pacienților celor care au oferit - ca recunoștință/apreciere a felului în care au fost îngrijiți - bani sau atenții infirmierelor		q11c	q11c(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q11c
Q11d. Ponderea celor care au oferit - ca recunoștință/apreciere a felului în care au fost îngrijiți - personalului auxiliar (brancardieri, agenți de pază etc.)		q11d	q11d(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q11d
Q12. Ponderea pacienților care afirmă că li s-a solicitat, direct sau indirect, bani sau atenții de către personalul medico-sanitar sau auxiliar		q12	au răspuns cu da (1) la cel puțin una dintre întrebările q12a, q12b, q12c, q12d	procentul pacienților care au răspuns 1 la una dintre întrebările q12a, q12b, q12c, q12d
Q12a. Ponderea pacienților care afirmă că li s-au solicitat, direct sau indirect, bani sau atenții de către medici		q12a	q12a(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q12a

Q12b. Ponderea pacienților care afirmă că li s-au solicitat, direct sau indirect, bani sau atenții de către asistente/asistenți medicali		q12b	q12b(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q12b
Q12c. Ponderea pacienților care afirmă că li s-au solicitat, direct sau indirect, bani sau atenții de către infirmiere		q12c	q12c(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q12c
Q12d. Ponderea pacienților care afirmă că li s-au solicitat, direct sau indirect, bani sau atenții de către personalul auxiliar (brancardieri, agenți de pază etc.)		q12d	q12d(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q12d
Q13. Ponderea pacienților care știau de existența consiliului etic		q13	q13(1)	procentul celor care au răspuns 1 la întrebarea q13

Model de declarație a membrilor consiliului de etică

DECLARAȚIE¹

¹ A se completa de către toți membrii consiliului de etică.

Subsemnatul/a, ..., născut/ă la data de . . . . ., în localitatea . . . . ., posesor/posesoare al/a C.I. seria . . . . . nr. . . . ., eliberată la data de . . . . . de către . . . . ., identificat cu CNP . . . . ., membru în consiliul de etică al unității sanitare publice cu paturi . . . . . din localitatea . . . . ., județul . . . . ., numit prin Documentul . . . . . cu nr. . . . . / . . . . .,

în conformitate cu prevederile art. 11 alin. (9) din Ordinul ministrului sănătății nr. 145/2015 pentru aprobarea componenței și a atribuțiilor consiliului de etică ce funcționează în cadrul spitalelor,

declar pe propria răspundere următoarele:

- Mă angajez să analizez cu imparțialitate situațiile și spețele prezentate în activitatea consiliului de etică, să îmi bazez activitatea în cadrul acestui for de autoritate pe integritate, libertate de opinie, respect reciproc și supremația legii.

- Mă angajez, de asemenea, să păstrez cu strictețe confidențialitatea datelor cu caracter personal ce vizează spețele analizate în cadrul consiliului de etică, având în vedere rolul preventiv al acestui consiliu, precum și faptul că responsabilitatea legală sau contractuală revine conducerii unității sanitare și/sau altor instituții relevante, în funcție de speță. Sunt conștient că în cazul în care voi încălca dispozițiile legale privind confidențialitatea datelor cu caracter personal voi răspunde personal, potrivit prevederilor legale în vigoare.

• Mă angajez să respect întocmai normele cu privire la evidența, utilizarea, păstrarea și furnizarea datelor cu caracter personal².

² Acest angajament este valabil doar în cazul secretarului consiliului de etică. Este necesară eliminarea paragrafului în cazul celorlalți membri ai consiliului de etică.

Dau prezenta declarație pe propria răspundere, cunoscând prevederile legale cu privire la aspectele menționate.

Numele și prenumele: .....

Data: .....

Semnătura: .....

ANEXA Nr. 7

Model de raportare a activității consiliului de etică al spitalului

I. INFORMAȚII GENERALE

Denumirea spitalului	
CUI	
Cod SIRUTA SUPERIOR al localității	
Județul	
Regiunea de dezvoltare	
Categoria	
Accreditare (Da/Nu)	
Perioada de validitate a acreditării	
Numărul total de paturi	
Numărul de secții	
Numărul de compartimente	
Numărul total de personal, din care:	
- medici	
- asistente/asistenți medicali	
- personal auxiliar (infirmiere, brancardieri)	
Numărul de pacienți cu spitalizare continuă/an/total spital	
Numărul de pacienți cu spitalizare de zi/an/total spital	
Existența codului de conduită etică și de deontologie profesională a personalului spitalului (Da/Nu)	

II. RAPORT DE ACTIVITATE AL CONSILIULUI DE ETICĂ

Activitatea consiliului de etică	În ..... perioada .....
A. Numărul de întruniri ale consiliului de etică	
B. Numărul total de sesizări, din care:	
1. numărul total de sesizări înregistrate la registratura spitalului	
2. numărul total de sesizări înregistrate online	
3. numărul de sesizări anonime înregistrate online	
C. Numărul total de avize de etică emise, din care:	
1. la solicitarea pacienților/aparținătorilor	
2. la solicitarea personalului medico-sanitar al unității respective	
3. la solicitarea conducerii unității sanitare	
D. Numărul de răspunsuri transmise petenților de către conducerea spitalului, în baza avizelor de etică emise de consiliul de etică	
E. Numărul de hotărâri de etică emise	
F. Numărul de propuneri către consiliul director privind diminuarea incidentelor etice	
G. Numărul de acțiuni pentru promovarea valorilor etice în rândul personalului medico-sanitar	
H. Numărul de participări din partea asociațiilor de pacienți la ședințele consiliului de etică	

III. RAPORTAREA SESIZĂRILOR DUPĂ TIPUL ACESTORA:

Sesizări	Anonime	Înregistrate	Rezolvate	Contestații	Acțiuni în justiție
Numărul total de sesizări (1+2+3), din care:					
1. Numărul total de sesizări depuse de pacienți având ca obiect:					
a) respectarea drepturilor pacientului (modalitate de adresare, oferirea de explicații, de îndrumare) de către:					
- medici					
- asistente/asistenți medicali					
- personal auxiliar (infirmiere, brancardieri)					
- administrația spitalului					
b) condiționarea serviciilor medicale/îngrijirii de către:					
- medici					

- asistente/asistenți medicali					
- personal auxiliar (infirmiere, brancardieri)					
2. Numărul de sesizări depuse de asociațiile de pacienți					
3. Numărul total de sesizări depuse de personalul medico-sanitar având ca subiect:					
- pacienți, aparținători sau reprezentanți legali ai acestora					
- personal medico-sanitar					
- administrația spitalului					
- alte categorii de personal din unitatea sanitară					